

PFF's KRAV TIL TAKSTFORHANDLINGENE 2024

GENERELLE FORUTSETNINGER

I Rapport fra partssammensatt arbeidsgruppe april 2017 (versjon 4, - 21.04.17) ble formålet med gruppens arbeid fastsatt som følger:

«Målet er å identifisere indekser som mest presist gir uttrykk for kostnadsutviklingen for selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter med driftsavtale med kommuner»

I 2017 ble det enighet mellom fysioterapiorganisasjonene og staten/KS om en modell som skulle tilstrebe dette. Denne modellen var basert på utviklingen av indekser i KPI og utviklingen i lønningene i hovedtariffavtalens kapittel 4, gruppe 1.

Fra rapporten hitsettes:

Partene er enige om følgende inndeling og vektning av kostnadskomponenter:

$0,27 * \text{«lønn/andre personalkostnader»} + 0,34 * \text{«lokaler, lys og varme»} + 0,39 \text{ «annet»}$

Komponenten «annet» har siden 2019 vært satt lik KPI(RNB).

Det har vært jobbet i en partssammensatt arbeidsgruppe med hensikt å komme frem til en revidert metode for fastsettelse av kostnadskomponenten, men dette har ikke ført frem. PFF forholder seg derfor til beregningsmodellen fra 2017.

Komponenten «lokaler, lys og varme» vært satt lik gruppe 04 – Bolig, lys og brensel i KPI, som ved de foregående forhandlingene har blitt korrigert for virkningen av strømstøtten som ikke gjelder fysioterapi-virksomheter. For 2023 var kostnadsutviklingen i denne komponenten på 1,9 %. PFF har anslått/beregnet strømstøtten til 16 % av strømprisen, noe som betyr at denne komponenten i beregningen settes til 2,20 %. Ved forespørsel til SSB om en mer presis beregning vil PFF akseptere denne.

Komponenten «annet» er som nevnt KPI(RNB) foreligger før fristen for innsending av kravene. PFF legger derfor anslaget fra Teknisk beregningsutvalg for prisveksten i 2024 til grunn, denne er på 4,1 %.

Komponenten «lønn/andre personalkostnader» er definert som lønneøkningen som fremkommer i «Kapittel 4 - gr. 1 i hovedavtalen (HTA)». Dette elementet er heller ikke tilgjengelig i skrivende stund, PFF har anslått denne til 5,6 % idet det ventes at den blir litt høyere enn rammen i forntfaget på 5,2 % fordi dette er en lønnskategori som er i det lavere lønnskiktet.

Det har vært enighet om at inntektskomponenten skal settes lik årets fremforhandlede ramme i frontfaget. Denne rammen er for årets lønnsoppgjør 5,2 %.

Fordelingen av inntekts- og kostnadskomponent er i fra 2023 satt til 70/30. PFF bruker denne fordelingen.

Med disse forutsetningene kan inntekts- og kostnadskomponenten beregnes slik:

Beregning av inntekts- og kostnadskomponenten					
Vekting	ELEMENT		VERDI	Beregning	Resultat
0,70	Inntektskomponenten				5,20 %
	Frontfag ramme		5,20 %		
0,30	Kostnadskomponenten				3,86 %
0,27	Lønnsvekst HTA - K4 - Gruppe 1		5,60 %	1,51 %	
0,34	Bolig, lys brensel *1		2,20 %	0,75 %	
0,39	KPI i revidert – 2024 (TBU)		4,10 %	1,60 %	

*1) Komponenten bolig, lys og brensel er korrigert for virkningen av strømstøtten til private husholdninger med et tillegg på 16 % på denne komponenten.

PFF's krav innenfor rammen

PFF fremmer derfor nedenstående krav innenfor rammen:

KRAV FRA PFF 2024 innenfor rammen				
Kostnadsk.	Inntektskom	Overheng	Årsresultat	fra 1/7
3,86	5,20	3,45	1,348	2,70

KRAV UTENFOR RAMMEN

Som grunnlag for beregning av inntektskomponenten har staten slavisk brukt den fremforhandlede rammen i frontfaget, med det unntak at det ved forhandlingene i 2022 ble tilbudt 0,14 % over denne.

PFF har på grunnlag av tilgjengelige data fra SSB undersøkt inntektsutviklingen i samfunnet og for flere næringsgrupper over en årrekke, og sammenliknet dette med de oppnådde resultatene for inntektskomponenten ved takstforhandlingene. Den fremforhandlede økningen av inntektskomponenten for perioden 2017 til 2023 fremstår som følger:

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
2,4	2,8	3,2	1,7	2,7	3,84	5,3	21,94

Statistikk fra [SSB, tabell nr. 11417](#) viser følgende utvikling i årslønn for forskjellig næringer sammenliknet med den fremforhandlede inntektskomponenten:

	2017	-18	-19	-20	-21	-22	-23	SUM	INT.KMP	DIFF.
A-S Alle næringer	2,4	2,9	3,5	3,1	3,7	4,1	6,0	25,7	21,94	-3,8
A Jordbruk, skogbruk og fiske	4,2	3,2	4,2	5,1	4,6	5,8	7,1	34,2	21,94	-12,3
B Bergverksdrift og utvinning	0,9	3,8	2,5	0,1	2,5	6,9	5,6	22,3	21,94	-0,4
C Industri	2,3	2,6	3,2	2,3	3,4	4,3	5,1	23,2	21,94	-1,3
D Elektrisitets-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	4,7	3,8	3,9	3,6	4,8	5,2	7,5	33,5	21,94	-11,6
E Vann, avløp, renovasjon	3,5	2,7	2,7	2,6	3,9	4,3	5,9	25,6	21,94	-3,7
F Bygge- og anleggsvirksomhet	2,2	2,9	2,9	3,0	3,8	3,8	5,7	24,3	21,94	-2,4
G Varehandel, reparasjon av motorvogner	3,2	2,9	3,6	3,8	4,7	3,6	4,8	26,6	21,94	-4,7
H Transport og lagring	1,6	2,3	3,2	2,1	3,6	5,0	5,2	23,0	21,94	-1,1
I Overnattings- og serveringsvirksomhet	1,7	3,7	4,1	2,5	3,8	3,7	6,1	25,6	21,94	-3,7
J Informasjon og kommunikasjon	3,0	3,0	3,3	2,7	4,0	4,2	5,5	25,7	21,94	-3,8
K Finansierings- og forsikringsvirksomhet	3,4	3,6	2,3	3,5	3,9	6,4	2,9	26,0	21,94	-4,1
L Omsetning og drift av fast eiendom	1,6	2,6	2,5	5,3	6,6	3,6	2,6	24,8	21,94	-2,9
M Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	1,9	2,8	3,4	2,8	5,6	3,2	4,8	24,5	21,94	-2,6
N Forretningsmessige tjeneste	2,2	2,8	3,7	2,6	4,0	4,2	8,6	28,1	21,94	-6,2
O Offentlig administrasjon mm	3,6	3,2	3,7	2,0	2,9	4,7	7,3	27,4	21,94	-5,5
P Undervisning	1,4	2,5	3,0	2,0	2,3	3,4	6,9	21,5	21,94	0,4
Q Helse- og sosialtjenester	3,4	2,9	3,7	2,3	3,3	4,0	5,3	26,0	21,94	-3,0
R Kultur, underholdning og fritid	3,0	3,1	3,2	3,3	3,3	4,3	5,8	26,0	21,94	-4,1
S Annen tjenesteyting	2,9	2,3	3,3	4,0	3,1	3,7	6,8	26,1	21,94	-4,2

Statistikken viser at lønnsnivået for lønnstakere innen alle sektorene har hatt en bedre utvikling enn det som er forhandlet frem som ramme i frontfaget. Sammenliknet med det som er forhandlet frem som inntektskomponent ved takstforhandlingene har denne utviklingen i snitt vært 3,8 % bedre når man summerer tallene for perioden 2017 til og med 2023 for alle næringene.

Utviklingen av lønnsnivået i samfunnet avhenger i høy grad av den fremforhandlede rammen i frontfaget, men det er mange faktorer som har innvirkning på den reelle lønnsutviklingen når først rammen er fastsatt. Når rammen er klar, skal de forskjellige partene på arbeidsgiver- og arbeidstaker siden både sentralt og lokalt forhandle frem et resultat for sine respektive medlemmer, som forutsettes å holde seg innenfor rammen.

Følgende forhold vil dermed få betydning for den endelige lønnsdannelsen i de forskjellige sektorenes:

1. Ansiennitetstillegg som utløses i perioden
2. Pensjonsordninger betingelser som også er en del av lønnsforhandlingene.
3. At noen bytter jobb innen samme bedrift eller offentlige virksomhet («stige i gradene»)
4. At noen bytter jobb til en annen sektor.
5. Lokale forhandlinger med individuelle tillegg
6. Overtidsgodtgjørelse og volum av dette
7. Bonus og gratialer

Det betyr at det endelig resultat for den aktuelle perioden ikke alltid faller innenfor den fremforhandlede rammen. Effekten av alle faktorene kan først konstateres eksakt det påfølgende året. Tabellen ovenfor viser det konstaterte resultatet av de fremforhandlede lønningene i forskjellige sektorer. Det ses at omtrent alle sektorer unntatt en har hatt en bedre lønnsutvikling enn det rammen i frontfagene skulle tilsi. Dette har hatt som resultat at lønnsutviklingen i samfunnet har vært høyere enn inntektsutviklingen for privatpraktiserende fysioterapeuter med driftsavtaler. Det som avtales i forhandlingene mellom partene i arbeidslivet får et endelig resultat som ikke lar seg forutse, og som tabellen viser har gitt en bedre utvikling enn den rammen som forhandles frem sentralt for «frontfaget». Det betyr at inntektsutviklingen for fysioterapeuter ikke har vært så god som den reelle inntektsutviklingen i «frontfaget» eller i samfunnet som helhet.

PFF konkluderer derfor med at metoden for fastsettelse av inntektskomponenten ikke oppfyller kravet om at fysioterapeuter med driftsavtaler skal ha en inntektsutvikling som i samfunnet for øvrig, og at det må kompenseres for dette med tilførsel av midler utenfor rammen. Dette understøttes også av de funnene som er gjort i forskjellige IKU'er.

Statistikken viser at kategori Q – Helse- og sosialtjenester ved summasjon av resultatet for de undersøkte årstallene har hatt en økning i perioden 2017 – 23 på 24,9 %, mens den fremforhandlede inntektskomponenten tilsvarende summeres til 21,9 %. Det betyr at det har vært en lavere inntektsutvikling for fysioterapeuter med avtale på 3 % i den undersøkte perioden. Den gjennomsnittlige samlede lønnsutviklingen har i samme periode vært 3,8 % høyere enn utviklingen av inntektskomponenten for fysioterapeuter med avtale i den undersøkte perioden.

På bakgrunn av de funnene som er gjort i betraktningene ovenfor, krever PFF en kompensasjon for den lavere utviklingen av inntektskomponenten enn den konstaterte utviklingen av lønningene i samme næringsfelt. Kompensasjonen kreves satt til 3 % av «potten» for aktuell TBU, og skal tilføres utenom rammen. Det skal bemerkes at denne beregningsmetoden likevel vil føre til et resultat som er dårligere enn om det var kompensert år for år i perioden. Dette fordi en årlig kompensasjon ville gitt et bedre utgangspunkt for neste års beregning av «potten», dette kan sammenliknes med «renters rente». Vi vil likevel bruke den summerte forskjellen på 3 % for hele perioden beregnet med utgangspunkt i størrelsen av «potten» for 2023-24.

Beregning:

Honorar TBU 2023 -24 = kr. 3 190 mill. x 3 % = 95,7 mill.

Øvrige krav utenfor rammen

PFF foreslår innført en ny takst H2c – se nærmere om dette [HER](#).

Beregning av frekvens må gjøres av Helsedirektoratet på grunnlag av statistikk fra pasientreiser.

Alternativt kan bruken av denne taksten registreres som en volumøkning og innregnes i rammen fra neste periode.

På grunn av en stor økning av prisen på medlemskap av NHN krever PFF at det tilføres ytterligere kr. 5 825 463 - utenfor rammen til finansiering av denne ekstraordinære prisstigningen. Se beregningen [HER](#).

Samlet krav utenfor rammen blir dermed kr. 101,5 mill. med tillegg av effekten av volumøkninger.

Volumøkninger er nærmere beskrevet for [tverrfaglig behandling](#) og for [manglende oppmøte](#) på grunn av feil begått av pasientreiser eller transportøren.

KRAV OM NYE TAKSTER OG ENDRING AV TAKSTER

Krav om innføring av ny takst for samtidig behandling av to behandlere

PFF ønsker å fremme forslag om at to behandlere skal kunne utløse en behandlings- eller undersøkelsestakst på samme tidspunkt.

EKSEMPEL

Dette kan gjelde samarbeid mellom lege og fysioterapeut ved setting av injeksjoner der fysioterapeuten har kompetanse og utstyr til ultralydveiledning for å treffe rett struktur. Legens tilstedeværelse er nødvendig for å foreta injeksjonen og sikre nødvendig beredskap ved uønskede bivirkninger av denne. Fysioterapeuter har ikke denne kompetansen.

Et annet eksempel er at fysioterapeut og lege sammen undersøker pasient med et utfordrende og sammensatt sykdomsbilde, der det er behov for supplerende undersøkelser for å utelukke sykdommer fysioterapeuten ikke har kompetanse til å avdekke.

PFF krever derfor at lege og fysioterapeut skal kunne utløse takst hver for seg for den delen av behandlingen som utføres av vedkommende. Dvs. fysioterapeuten utløser takst for tidsbruken og ved tiltaket, mens legen utløser takst for konsultasjon og supplerende undersøkelser eller tiltak. Det kan eksempelvis være injeksjon av analgetikum i diagnostisk øyemed, annen prøvetaking eller undersøkelse.

Dette er tiltak som vil effektivisere behandlingstiltakene for en del pasienter og medvirke til redusert resurs- og tidsbruk for både fysioterapeuten og legen.

Slik det er nå må leger og fysioterapeuter gjøre slike felles undersøkelser/behandlinger som «helprivate» utøvere. Dette er dyrere for pasienten og faller heller ikke inn under frikortordningen.

I Stortingsmelding nr. 9 (2023-2024) - Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027, Vår felles helsetjeneste, etterlyses større tverrfaglighet i fastlegetjenesten. Den foreslåtte taksten understøtter dette behovet.

Innføringen av en slik ny takst vil medføre en økning av antall innsendte regninger siden denne typen konsultasjoner til nå har foregått som helprivate tiltak. Takstene som benyttes vil uansett være de samme som allerede er i bruk, men det vil medføre en volumøkning. Det er derfor ikke nødvendig å avsette midler til dette utenfor rammen.

Dersom staten vil ha oversikt over omfanget av de tverrfaglige undersøkelses og eller behandlingstiltakene kan takstene som benyttes til dette merkes. Merkingen kan være av samme typen som brukes for behandling utført av turnuskandidat, men ved anvendelse av en annen bokstav enn «t».

Takst for manglende oppmøte når pasienten ikke kommer til behandling på grunn av feil begått av pasientreiser eller den benyttede transportør.

Det kjennes feil å belaste pasienten for manglende oppmøte når pasienten ikke kan lastes for dette, og i tillegg har brukt tid og ressurser på å komme frem uten å lykkes. Dette gjelder som regel pasienter med store helsemessige utfordringer som ofte har dårlig økonomi. En slik utgift kommer heller ikke inn i egenandelsregnskapet for pasienten. Pasienten har hatt nok ulemper ved dette allerede som å miste behandlingstimen og å stå ute i kulden og vente på transportøren.

Innspill fra medlem:

Vi har mange pasienter som benytter pasientreiser og vi sliter med både uteblivelse, forsinkelser og at transportørene ikke følger de anvisningene vi legger inn på bestillingsskjemaet for ulike behov ved transporten. Alt dette fører til tapt tid og inntekt for oss, da vi ikke får oss til å belaste pasienten for feil hos pasientreiser. I verste fall kan det føre til nedprioritering av denne pasientgruppen.

På denne bakgrunn krever PFF at Staten/KS finner en ordning som gir full kompensasjon for den takstbruken som var planlagt for pasient som uteblir eller ikke møter til rett tid på grunn av feil hos transportør eller pasientreiser. En slik ordning kan også medvirke til at aktørene i transportkjeden «skjerper seg» hvis den medfører et økonomisk ansvar for eksempelvis for transportøren dersom feilen ligger hos ham/henne. HELFO må da kreve tilbakebetaling evt. gebyr fra pasientreiser eller transportør tilsvarende utbetalingene til fysioterapeutene på bakgrunn av innsendte krav refusjonskrav til dette formålet.

De økte utgiftene dette medfører må tilføres utenfor rammen. Siden omfanget er ukjent, er det vanskelig å estimere en takst-størrelse og frekvens. PFF foreslår at man det første året merker den innsendte planlagte taksten slik at man da får statistikk for dette, og en metode til å spore opp transportøren som da kan ilegges et tilsvarende gebyr. Merkingen kan være av samme typen som brukes for behandling utført av turnuskandidat, men ved anvendelse av en annen bokstav enn «t». Innføringen av denne taksten vil da fremstå som en volumøkning som videreføres i «potten» for følgende år.

Takst for bestilling av transport via pasientreiser for første gangs oppmøte

Bestilling av transport via pasientreiser krever ved første bestilling at det legges inn en del opplysninger om pasienten. Anslått tidsbruk er ca. 10 minutter.

PFF krever at det opprettes en egen takst for dette H2c med en refusjon på kr. 95 som finansieres utenfor rammen siden dette er et tiltak som til nå har blitt utført uten takstuttelling, altså gratis for både pasienten og staten.

Frekvensen må beregnes utfra antall pasientreiser som er bestilt av fysioterapeuter, dette må utredes av Helsedirektoratet.

Når frekvensen er funnet kan beløpet som skal tilføres utenfor rammen til dekning av denne utgiften beregnes.

Ekstraordinær økning av takst H2a grunnet stor prisstigning på medlemskap av NHN

Prisen for medlemskap av NHN har økt med 22,5 % pr. 01.01.2024, mens takstene har økt med 6,94%. Det betyr at medlemskap i NHN har økt med 15,6 % mer enn takst H2a det siste året.

På bakgrunn av dette krever PFF at takst H2 økes med i alt 15,6 % pr. 01.07.2024. Dette betyr at denne taksten skal økes fra kr. 1035 til kr. 1196. Dette er en økning på kr. 161.

Siden takst H2a har hatt en frekvens på 36 183 i 2023-24 og antakelig det samme i 2024-25 betyr dette at det må tilføres kr. 5 825 463 utenfor rammen til finansiering av dette.

G-taksten – endring av ordlyd og innredning:

Ordlyden i stønadsforskriften er:

G. Tillegg for ubekvem arbeidstid

Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfose, congenit, myopati, mrb. duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid. Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak. Tillegget settes til 75 prosent av summen av honorartakst og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.

Ugyldig takstkombinasjon: C33a, C33b, C34a, C34b, C34c, C34d, C34e, C34f, C34g, C34h, E50a, E50b, E51a, E51b, E51c, E52

PFF krever at teksten endres til:

G. Tillegg for ubekvem arbeidstid og ved akutte behandlingskrevende tilstander

Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfose, congenit, myopati, mrb. duchenne, spinal muskelatrofi *eller obstruktiv lungelidelse* ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp. Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak, *og pasienten trenger behandling på ubekvem arbeidstid*. Tillegget settes til 75 prosent av summen av honorartakst og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.

Begrunnelse:

PFF krever betingelsene for bruken av denne taksten endret, slik at den også kan brukes om en akutt situasjon som oppstår i den vanlige åpningstiden. Dersom en fysioterapeut blir tilkalt til en slik situasjon i eller utenfor klinikken og akutt må behandle en pasient i en slik tilstand, må de planlagte behandlingene kanselleres i den tiden den akutte behandlingen pågår. Dette medfører at de planlagte behandlingene som kanselleres må flyttes til andre tidspunkter, og at dette i mange tilfeller blir utenom den vanlige arbeidstiden og på ubekvem tid. Dette er en større ulempe enn om en fysioterapeut må reise til klinikken sin eller hjem til en pasient på et tidspunkt vedkommende har fri (utenom den vanlige arbeidstiden, eks. i en helg). I slike tilfeller oppstår det ikke noe problem med gjennomføringen av de behandlingene som allerede er planlagte, og man unngår å bruke mye tid på å administrere en «ombooking» av mange pasienter.

Med en frekvens på 3 i hele 2023 antas denne endringen ikke å få vesentlig økonomisk betydning.

FORDELING AV RAMMEN

PFF foreslår økningen på 2,7 % fordeles likt på alle takstene slik at alle kategorier av fysioterapeuter og praksisprofiler får kompensasjon for økte kostnader og inntektsøkning. I tillegg krever PFF takstene A3 økes med 2,0 % utover rammen for å heve A3 som har hatt en dårlig utvikling for en del år siden. Dette tiltaket krever PFF finansiert av de midlene det er fremsatt krav om utenfor rammen og utgjør ca. kr. 31 mill.

PFF har videre foreslått en ekstraordinær økning av takst H2a utenfor rammen med kr. 161. Dette utgjør kr. 5,825 mill.

Det resterende beløpet utenfor rammen fordeles likt på alle takster.

EPJ-løftet

PFF krever EPJ-løftet videreført. I dagens situasjon med inntekts nedgang mener PFF at beløpet på kr. 3 mill. **i sin helhet betales av staten.** Dette også fordi det i hovedsak er statens og innbyggernes behov som EPJ-løftet tilgodeser.

Tilskudd til fellesformål for fysioterapeuter

PFF krever at avsetningen til Fysiofondet beregnes som 5 % av rammen.

BEGRUNNELSE

I 2023 ble det avsatt kr. 40,6 mill. til dette formålet, det utgjør 1,29 % av totalt honorar i «potten».

PFF konstateres at det avsettes 5 % av «potten» til fellesformål for kiropraktorer og leger.

PFF mener at det ikke er saklig grunn til at det er så stor forskjell på det som avsettes til de forskjellige kategoriene av helsepersonell, og at det er flere formål enn etterutdanning som det bør kunne avsettes midler til også for fysioterapeutene.

PFF krever derfor at fysioterapeuter blir behandlet likt med kiropraktorer og leger når det gjelder avsetning av midler til felles formål.

Forbehold

Det tas forbehold om nye og endrede krav etter hvert som forhandlingene pågår og forutsetninger endres.

Med vennlig hilsen

Henning Jensen